

Praha: 14. 7. 2021

Číslo jednací: 086965/2021/KUSK

Dle rozdělovníku

Spisová značka: SZ_006357/2021/KUSK/3

Vyřizuje: Mgr. Robert Pepperný / 1.931

Značka: OŽP/RP

Výjimka z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů druhů škeble rybničná (*Anodonta cygnea*) a velevrub malířský (*Unio pictorum*) – „VD Veletov, oprava dilatačních spár PK“ – rozhodnutí

Rozhodnutí

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „Krajský úřad“), jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 77a odst. 5 písm. h) zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“), a podle ust. § 29 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a na základě správního řízení vedeného podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

povoluje výjimku

podle ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. ze zákazů uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhů škeble rybničná (*Anodonta cygnea*) a velevrub malířský (*Unio pictorum*), konkrétně je chytat, rušit, zraňovat nebo usmrcovat, sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Výjimka z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů je vydána k realizaci stavební akce: „VD Veletov, oprava dilatačních spár PK“, v rámci níž dojde po vypuštění plavební komory k odtěžení sedimentů ze dna PK v odhadovaném množství 30 m³, lokalizované na pozemcích parc.č. 160 (st.), 165 (st.), 672/2, 721/15, 721/17, 971/1 a 971/55 v k.ú. Veletov. Výjimka je povolena organizaci Povodí Labe, státní podnik, IČO: 70890005, Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové, za předpokladu, že nositel výjimky

zajistí dodržení následujících podmínek, které jsou stanoveny v souladu s ust. § 56 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb.:

1. Záměr bude realizován v souladu s projektovou dokumentací, zpracovanou organizací Povodí Labe, státní podnik, v únoru 2018.
2. Na staveništi bude zajištěna přítomnost odborně způsobilé osoby (s dokončeným vysokoškolským vzděláním biologického směru nebo podobného typu zaměření) zajišťující biologický dozor stavby. Tato osoba prověří v době před zahájením vlastních prací po vypuštění plavební komory, zda se v sedimentech na dně plavební komory nenacházejí jedinci předmětných zvláště chráněných živočichů druhů velevrub malířský a škeble rybníčná. Pokud zde budou identifikováni, bude touto osobou zajištěn jejich sběr a záchranný transfer všech nalezených jedinců na předem vytipovanou náhradní lokalitu umístěnou co nejblíže místu původního výskytu, která bude obdobně odpovídat jejich stanovištním požadavkům a kde zároveň nebudou probíhající činnosti negativně ovlivněni.
3. Platnost povolené výjimky je omezena do 31. 12. 2022.

Počty jedinců zvláště chráněných živočichů obou druhů, na které se toto rozhodnutí vztahuje, není možno v současné době stanovit, protože přímo z místa realizace záměru neexistují o jejich výskytu žádné konkrétní údaje a jejich výskyt je pouze předpokládán na základě zjišťovaného výskytu v širším úseku Labe v okolí Veletova.

Způsob kontrol je založen na základě ust. § 85 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., které umožňuje Krajskému úřadu kontrolovat, jak je dodržováno vydané rozhodnutí, při místních kontrolách na místě realizace záměru, ze zasílaných zpráv o realizaci činnosti apod.

Dle ust. § 27 odst. 1 správního řádu je účastníkem tohoto řízení organizace Povodí Labe, státní podnik, IČO: 70890005, Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové.

Krajský úřad při povolení předmětné výjimky postupoval v souladu s ust. § 56 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 114/1992 Sb.

Nositel výjimky je v souladu s ust. § 56 odst. 7 zákona č. 114/1992 Sb. povinen do 31. prosince příslušného roku nahlásit orgánu ochrany přírody zásah provedený na základě povolené výjimky.

Odůvodnění

Krajskému úřadu byla dne 11. 6. 2021 doručena žádost organizace Povodí Labe, státní podnik, IČO: 70890005, Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové (dále jen

„žadatel“), o povolení výjimky podle ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů druhů škeble rybničná (*Anodonta cygnea*) a velevrub malířský (*Unio pictorum*), z důvodu realizace stavební akce: „VD Veletov, oprava dilatačních spár PK“, která řeší opravu stávající plavební komory „Veletov“, která je součástí areálu vodního díla Veletov, jehož součástí je také jez, vodní elektrárna, horní a dolní plavební kanál. Akce je koncipována jako oprava sloužící k obnově konstrukce PK a prodloužení její životnosti (jmenovitě se jedná o opravu 12 porušených dilatačních spár). V rámci stavby dojde po vypuštění plavební komory k odtěžení sedimentů ze dna PK v odhadovaném množství 30 m³. Dále je mj. uvedeno, že oprava dilatačních spár včetně vytěžení sedimentů ze dna je nutná k zajištění provozuschopného stavu vodního díla, resp. k zajištění provozuschopného stavu Labské vodní cesty. Předpokládaný termín realizace záměru je v plavební odstavce, na podzim roku 2021, konkrétně v období 20. 9. – 29. 11. 2021. Prováděním stavby budou dotčeny pozemky parc.č. 160 (st.), 165 (st.), 672/2, 721/15, 721/17, 971/1 a 971/55 v k.ú. Veletov.

Orgánu ochrany přírody byly předloženy k předmětnému řízení následující materiály:

- žádost
- část projektové dokumentace (A. Průvodní zpráva; B. Souhrnná technická zpráva; C. 1 Přehledná situace; D. 1 Technická zpráva; D. 2 Půdorys PK)

Krajský úřad oznámil dopisem ze dne 15. 6. 2021 pod č.j. 073530/2021/KUSK všem známým účastníkům řízení: žadateli a dotčené obci (obec Veletov), která je dle ust. § 71 zákona č. 114/1992 Sb. ve svém územním obvodu účastníkem řízení ve smyslu ust. § 27 odst. 3 správního řádu, a dále příslušným zapsaným spolkům (Asociace vodní turistiky a sportu, z.s.; Česká společnost ornitologická; Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu; Sdružení Miláčov, z.s.), které požádaly o informace o zahajovaných správních řízeních v těchto věcech podle ust. § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., zahájení správního řízení a v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dal účastníkům řízení možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a zároveň jim sdělil, že jsou podle ust. § 36 odst. 1 správního řádu oprávněni navrhnout důkazy a činit i jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a také, že v souladu s ust. § 36 odst. 2 správního řádu mohou před vydáním rozhodnutí vyjádřit v řízení své stanovisko. Žádný spolek neoznámil svou účast v předmětném správním řízení ve smyslu ust. § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. a nestal se proto jeho účastníkem. Do dnešního dne se žádný z účastníků řízení nevyjádřil k podkladům předmětného řízení, nenavrhoval důkazy ani neučinil jakýkoli návrh.

Velevrub malířský je dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., zvláště chráněným živočichem, který je zařazen do kategorie „kriticky ohrožené“ a škeble rybničná je dle výše uvedené vyhlášky zařazena mezi „silně ohrožené“ zvláště chráněné druhy živočichů. Předmětná lokalita představuje pro tyto zvláště chráněné živočichy místo, které splňuje některé jejich biotopové

nároky, zejména z hlediska potravních zdrojů, úkrytů a rozmnožování. Podle předložené žádosti a projektové dokumentace jsou jedinci těchto druhů zjišťováni v úseku Labe v okolí Veletova a dno plavební komory představuje sekundární biotop s možností jejich výskytu. V Nálezové databázi ochrany přírody (NDOP) spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR nejsou o jejich výskytu v zájmovém území evidovány žádné údaje. Vzhledem k možnému/předpokládanému výskytu zvláště chráněných živočichů je možno požadovanou výjimku povolit podle ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. pouze v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmy ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. Protože žádný z těchto dvou druhů není předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, není třeba dále posuzovat, zda vedle danosti některého z důvodů uvedených v ust. § 56 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. neexistuje jiné uspokojivé řešení a zároveň, zda povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Na základě těchto skutečností Krajský úřad prostudoval předloženou žádost, zhodnotil možné dopady záměru „VD Veletov, oprava dilatačních spár PK“ na předmětné zvláště chráněné živočichy a došel k závěru, že realizace záměru je možná. V daném případě nelze předložený stavební záměr hodnotit jako záměr, který je v přímo v zájmu ochrany přírody, proto se Krajský úřad zaměřil na posouzení otázky, zda se jedná o záměr v jiném veřejném zájmu, který nadto převažuje nad zájmy ochrany přírody. Podle předložené projektové dokumentace byla plavební komora Veletov dokončena v roce 1975 jako jedna z posledních na vznikající LVC (Labské vodní cestě). Její konstrukce je původní, rámová, železobetonová. V konstrukci je celkem 12 dilatačních spár, které jsou vlivem působení prostředí, stářím PK a absencí odrazných prvků ve značně porušeném stavu. Stav poškození se různí od vydrolených hran až po obnažení ocelové konstrukce stěn plavební komory. Každá spára je vysoká 10 metrů (přechází v dilatační spáru dna PK, resp. plata), kontrolu lze provést ve výšce 4 – 10 m, spodní část je zatopena. Poškozením dochází k prolínání vody do betonové konstrukce plavební komory, které může mít vlivem mrazu za následky další poruchy a poškození. Plavební komora bude před zahájením prací vyčerpána. Vyčerpání zajistí provozovatel vodního díla v rámci plavební odstávky. Z důvodu dosažení vysoké kvality stavebních prací bude nejprve pracovní prostor na dně PK vyčištěn od bahnitých sedimentů. V tomto případě je veřejný zájem spatřován ve skutečnosti, že realizací předmětného záměru dojde k zajištění provozuschopného stavu vodního díla, které je součástí Labské vodní cesty. Předmětná činnost je žadateli uložena v ust. § 47 odst. 2 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle něhož se správou vodních toků také rozumí povinnost provozovat a udržovat v řádném stavu vodní díla v korytech vodních toků nezbytná k zabezpečení funkcí vodního toku, popřípadě vodnímu toku převážně sloužící, která správci vodních toků vlastní, případně je užívají z jiného právního důvodu. Podle ust. § 59 odst. 1 písm. b) téhož zákona je vlastník vodního díla povinen udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku a jiných chráněných zájmů. Z hlediska posouzení závažnosti zásahu na dotčené zvláště chráněné živočichy je třeba zohlednit, že jejich výskyt přímo v místě zásahu je pouze

předpokládaný (hypotetický) a není zde potvrzený a dále, že pokud budou jedinci těchto druhů před zahájením prací v místě zásahu po odborně provedeném předchozím průzkumu přesto zjištěni, bude v souladu s projektovou dokumentací a podmínkou č. 2 tohoto rozhodnutí proveden jejich záchranný přenos na jinou vhodnou lokalitu v blízkosti původního výskytu a vliv záměru tak nezpůsobí ohrožení jejich populací v rámci širšího území. Po porovnání míry (intenzity) obou veřejných zájmů je z pohledu Krajského úřadu zřejmé, že veřejný zájem na realizaci záměru v daném případě převažuje nad veřejným zájmem na ochraně zvláště chráněných živočichů. Z tohoto důvodu postupoval Krajský úřad v souladu s ust. § 56 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 114/1992 Sb., tj. výjimku lze povolit v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku a dále v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí – konkrétně se jedná o zájem prevence závažných škod na vodách a ostatních typech majetku a o zájem veřejné bezpečnosti, jak vyplývá z výše uvedeného popisu.

V případě obou projednávaných druhů živočichů je výjimka k činností vyjmenovaným ve výroku rozhodnutí vyvolána zejména činnostmi souvisejícími s těžbou sedimentů ze dna plavební komory za použití těžké techniky. Eliminace těchto činností není vzhledem k neexistenci jiného uspokojivého řešení zcela možná. K zmírnění dopadu záměru na předmětné zvláště chráněné živočichy stanovil Krajský úřad dle ust. § 56 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. ve výroku rozhodnutí několik podmínek, za jejichž splnění je možné záměr realizovat. V podmínce č. 1 je žadateli uloženo, jak má být předmětný záměr realizován (zajištění souladu s projektovou dokumentací, ze které vyplývá, jak bude záměr realizován a jak bude vypadat po jeho realizaci, z čehož bylo také vycházeno při posuzování předmětné žádosti). Podmínka č. 2 stanovuje požadavky na zajištění záchranného transferu jedinců obou zvláště chráněných druhů, pokud budou zjištěni v sedimentech na dně plavební komory na základě předchozího podrobného průzkumu provedeného odborně způsobilou osobou zajišťující biologický dozor stavby v době před zahájením vlastních prací po vyčerpání plavební komory. Cílem je zabránit jejich zraňování či usmrcování při odstraňování dnových sedimentů, které jsou životním prostředím málo pohyblivých dospělých stádií těchto druhů. V tomto případě neexistuje jiné vhodné řešení. Podmínkou č. 3 byla platnost povolené výjimky omezena do 31. 12. 2022, aby bylo zajištěno, že k provedení záměru dojde v relativně nezměněných podmínkách z hlediska stávajícího výskytu zvláště chráněných druhů a charakteru prostředí v dotčeném území. Pokud nebude záměr realizován v tomto období, je nutno na základě aktualizovaného průzkumu požádat o případné udělení nové výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů, případně rostlin.

Krajský úřad v předmětném rozhodnutí zohlednil ust. § 56 odst. 7 zákona č. 114/1992 Sb., přičemž druhy zvláště chráněných živočichů jsou v rozhodnutí

uvedeny. Jejich množství, které závisí na aktuálním výskytu v území v době provádění záměru, nelze předem zjistit. K jejich usmrcování nebude vědomě docházet. Důvod pro povolení výjimky je v rozhodnutí uveden. Podmínky časové a místní, při nichž lze výjimku realizovat nejsou ve výroku rozhodnutí stanoveny, protože v tomto případě a celoroční aktivitě živočichů jsou nadbytečné. Způsob kontrol je ve výrokové části rozhodnutí uveden, za účelem ověření dodržování obsahu tohoto rozhodnutí v souladu s ust. § 85 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

Při posuzování žádosti a stanovení podmínek rozhodnutí Krajský úřad vycházel především z informací, které žadatel uvedl ve svém podání včetně přiložených dokumentů, z Nálezové databáze ochrany přírody a ze znalosti požadavků na ochranu předmětných zvláště chráněných živočichů. Vzhledem k dostatečným informacím pro vydání rozhodnutí Krajský úřad upustil od svolání ústního jednání spojeného s místním šetřením.

Vzhledem k výše uvedenému Krajský úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části rozhodnutí a povolil organizaci Povodí Labe, státní podnik, IČO: 70890005, Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové, výjimku podle ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. ze zákazů uvedených v ust. § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhů škeble rybníčná (*Anodonta cygnea*) a velevrub malířský (*Unio pictorum*), konkrétně je chytat, rušit, zraňovat nebo usmrcovat, sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla, k realizaci stavební akce: „VD Veletov, oprava dilatačních spár PK“, a to až do 31. 12. 2022, kdy končí platnost povolené výjimky.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat ve lhůtě do 15 dní ode dne jeho oznámení odvolání k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u Krajského úřadu Středočeského kraje.

.....
oprávněná úřední osoba
Mgr. Robert Pepperný
Odbor životního prostředí a zemědělství
Oddělení ochrany přírody a krajiny
Odborný referent

Rozdělovník:

Obdrží na doručenkou – účastníci řízení:

Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové
(ID DS: dbyt8g2)

obec Veletov, Veletov 5, 280 02 Veletov (ID DS: qttatdh)